

Sand, grus og sten

Dokumentation af råstofinteressen i et ønsket graveområde

Vejledning

Dokumentation af råstofinteresserne

Det er ansøgerne der bestemmer, hvilken dokumentation der skal fremlægges for råstofforekomsten i et ønsket nyt graveområde. Regionen har ikke kompetence til at pålægge et bestemt dokumentationsgrundlag. Dokumentationen skal dog være så fyldestgørende, at der ud fra den, kan træffes en korrekt afgørelse.

Vejformål

For sand, grus og sten vil "stenprocenten" ofte være en indikator, der på et helt overordnet niveau er egnet til at frasortere forekomster. Andelen af grovkornet materiale kan være så lille at det ikke kan betale sig at udnytte den til f.eks. stabilgrus. Stenprocenten er i denne forbindelse den andel af materialet der har en kornstørrelse over 2 mm. En forholdsvis prisbillig metode til at få en solid dokumentation for at der er tale om kvalitetsmaterialer til vejformål, er at lave en sigteanalyse og en analyse for sandækvivalent efter vejreglernes angivelser for stabilgrus. Det vil gøre det muligt at skønne om materialet kan oparbejdes til bundsikring eller stabilgrus. Vi nævner disse anvendelser blandt flere vejformål fordi de dækker en stor del af anvendelsen af sand, grus og sten.

Betontilslag

For betontilslag vil stenprocenten også være relevant. Her er andelen af materiale over 4 mm interessant. En sigteanalyse med en sigte på 4 mm fortæller imidlertid kun hvor stor en andel af materialet der må forventes at være egnet som tilslag til uklassificeret beton. Hvis denne procent ikke er meget stor er det også relevant at gøre rede for hvad det finkornede materiale kan anvendes til. En solid dokumentation for kvalitetsmaterialer vil indebære at tilslagsmaterialernes anvendelighed i moderat, aggressivt og særlig aggressivt miljø vurderes. Kravene til analyser for betontilslag fremgår af flere DS/EN standarder. Dokumentation af miljøklasser forudsætter forholdsvis dyre undersøgelser.

Andre anvendelser

Ovenfor er der taget udgangspunkt i de mest udbredte anvendelser. Der findes specialproduktioner af sand, grus og sten til særlige anvendelser, og her kan det være relevant at dokumentere råstoffet i forhold til disse.

Antal boringer

Hvor mange boringer det vil være hensigtsmæssigt at udføre for at få en solid dokumentation af råstofforekomsten afhænger af områdets størrelse og geologi (som tommelfingerregel mellem 2 og 5 per 10 ha).

En solid dokumentation vil forudsætte mere end en boring på et ansøgt areal.

Dybden af boringer

Normalt vil vi ikke vurdere at råstoffet er dokumenteret dybere end til bunden af eventuelle boringer.

Offentlighedens adgang til data

Boringerne skal indberettes til GEUS, og dermed bliver jordprøvebeskrivelserne offentligt tilgængelige. Normalt vil den mere detaljerede dokumentation af råstofforekomstens kvalitet ikke være omfattet af retten til aktindsigt.

Yderligere vejledning

En solid dokumentation af kvaliteten af råstoffet vil i de fleste tilfælde forudsætte at der tages kontakt til en rådgiver. Region Syddanmark har ikke ressourcer til at yde detaljeret vejledning om undersøgelsesmetoder mv.

